

Zomaar
genieten
van de

Schone lucht, de prachtige wandelroutes van de Salzburger Almenweg en berghutten met eigen drank, kaas en gebruiken: Oostenrijker wordt het niet.

Tekst: Florian van Rees Foto's: Florian van Rees, Thomas Wirnsperger

Alpenzomer

Dorstig Even pauze na een afdaling. Op de bergen in de verte ligt het hele jaar door sneeuw.

Over de houten vloer die zojuist door zijn moeder is geveegd, kruipt een peuter. Als de wandelaars de hut binnenkomen, zet het jochie het op een brullen. Gelijk heeft-ie. Wat moet dat ook, met die vieze schoenen op de schone vloer. Moeder Elisabeth lacht, pakt de kleine Josef van de grond, legt nog wat hout op de kachel en noteert de bestelling.

Een huiselijk tafereel in de hut op de Gerstreitalm, vlakbij Grossarl, op 1575 meter hoogte in de Oostenrijkse Alpen. Het houten huis op de Gerstreitalm is een van de hutten van de Salzburger Almenweg, een wandelroute van zo'n 350 kilometer, verdeeld in 31 etappes. De paden voeren door gebieden die vooral bij wintersporters bekend in de oren zullen klinken, zoals Altenmarkt, Wagrain, Bischofshofen en Badgastein.

De combinatie van schone berglucht, machtige natuur en de fysieke inspanning van het wandelen maken een mens gelukkig. Dat geldt ook voor de Utrechtse Irene, die voor het eerst in Oostenrijk is en voor het eerst een wandelreis maakt. Op nieuwe trekkingschoenen en met een nieuwe rugzak begeeft ze zich door de bergen van het Salzburgerland, over terrein

In het sterke gras en tussen de rotsen groeien fijne bloempjes als gentiaan, arnica, almroos en berganemoon

dat veel varieert. Het gaat van modderige paden langs weiden met koeien en steile weggetjes door bossig gebied naar stenige routes door een open vlakte richting een hoge kam. Her en der voert het pad langs een heldere stroom. In het sterke gras en tussen de rotsen groeien fijne bloemetjes als gentiaan, arnica, almroos en berganemoon. Hoogzomer is er edelweiss.

Af en toe heeft Irene het zwaar, dan hijgt ze, zweet ze, en blijft ze een stukje achter. Maar dat maakt de beleving er alleen maar sterker op. En daarom straalt ze ook veel, in elk geval telkens als zich om een hoek weer een nieuw panorama aandient. En de vorige halteplaats nog maar een klein stipje tegen een grote groene bergwand is. „Geweldig!” zegt ze, als ze haar rugzak tegen de waterpomp voor de hut op de Ellmaualm (1795 m) zet. Ze ploft neer op een houten bank, bestelt een Apfelschorle – een dorstlesser van appelsap met bruisend bronwater – en kleedt zich uit tot op haar bezwete ondershirt.

Noorse schonen
Tineke, Danielle en Charlotte (vlnr) en hun ouders lopen 55 kilometer in vijf dagen.

In het gastenboek staan warme woorden. *'Lecker gegessen, gesellig getrunken, zünftig geschlafen.'* Dat behoeft geen vertaling.

Uit de tekstjes blijkt dat het berggezegde *Auf der Alm gibt es keine Sünde* geen flauwekul is. Op de alm is alles geoorloofd, alles kan en mag gebeuren. Er wordt gemengd geslapen, nadat er flink is gedronken van lokale brouwsels als Hollerlikör – een soort bessenejenever – en Zirbesnapps, een bitter van schors van de laatste boom voor de boomgrens.

Alpencasanova

Het zijn grote families, hier in het Grossarltal, waar de Almenweg doorheen loopt. Zes, zeven, acht kinderen, het is heel normaal. Handig voor het boerenbedrijf dat de meeste families hebben. De een doet de koeien, de volgende de weiden, de ander de hut in de bergen. Matthias is er een uit een gezin van negen. Niet ver van de Ellmaualm struint hij zomaar wat door de bergen. Dat doet hij elke dag. Dit is zijn terrein, zijn thuis, Matthias is er als een vis in het water. Een ware Alpen-casanova, met helder blauwe pretogen en hoed met gentiaan en almroos. Voor Irene

trekt hij een vrouwenmantel uit de grond. Om die vervolgens dicht naar haar toe te brengen en in vrijwel onverstaabaar Oostenrijks te vertellen dat de druppel op het blad betekent dat er mooi weer op komst is. De Utrechtse lacht, Matthias glundert. Ook op wandelvakantie is de familie

De Roos. Nederlandse vader Marcus, Duitse moeder Maria, Charlotte (6), Danielle (7), Tineke (8) en baby Maurice leggen in vijf dagen 55 kilometer af. „De meisjes vinden het heerlijk,” zegt Marcus, die ooit tegelzetter was in Nederland en emigreerde naar de Lofoten. Elk jaar zijn ze in de zomer drie maanden op vakantie, in een minder desolaat, maar nog altijd natuurlijk deel van Europa.

Tineke is op zoek naar het vakje met stempel en stempelkussen dat elke hut heeft. Het luikje zit altijd aan de buitenkant, in de buurt van de voordeur, zodat ook wandelaars die meteen verder willen of die buiten het seizoen op pad zijn, een bewijs van passage in hun stempelboekje kunnen zetten.

Deelstaat Salzburgerland heeft ongeveer 160

Kruispunt

In Oostenrijk hoeft de wandelaar niet bang zijn dat hij verdwaalt. Alle routes zijn duidelijk aangegeven.

Grazers

De koeien rond de hutten leveren melk voor boter en diverse soorten kaas.

Op het menu staat een ruw gerecht van aardappel, knödel en een schotel met stukken lam, koe en varken

UIT & THUIS

De reis

De afstand Utrecht-Salzburgerland is circa 950 kilometer. De reis kan met de auto en de trein. Er gaan internationale treinen naar Salzburg. Vanaf daar rijden treinen in circa een uur naar dorpen als Grossarl, St. Johann im Pongau en Radstadt.

Het wandelen

De Salzburger Almenweg is circa 350 kilometer lang en loopt rond. Hij is verdeeld in 31 etappes met startpunten. Voor de hele tocht is ongeveer drie weken nodig. De route voert langs 120 hutten. Wie met een groep op pad gaat in het hoogseizoen, doet er verstandig aan de hutten te reserveren. Slaapkamer en sanitair worden gedeeld. De prijs is meestal een vaste prijs voor avondeten, bed en ontbijt: zo'n 30 à 35 euro per persoon. Voor de terugreis naar het beginpunt is er de wandeltaxi. Die kan een dag van tevoren worden besteld; de nummers liggen in de hutten. Tussen de dorpen in het dal rijden ook bussen.

Meer informatie
salzburgerland.com
salzburger-almenweg.at

In de wolken
 Onze-Lieve-Heer kijkt toe op het leven op de Weissalm.

gecertificeerde *Sommeralmhütte*. Een vereiste voor het verkrijgen van het certificaat is dat er zelfgemaakte producten worden aangeboden. Ze bakken hun eigen brood en maken zelf jam, drank, boter en kaas. De melkkoeien waaieren uit over de weiden, achter sommige hutten scharrelen varkens en biggen, voor vlees. „Weet je hoe het komt dat hun roze velletje niet verbrandt in de zon?” vraagt Elisabeth haar gasten. „Ik smeer ze in met varkensvet.”

De hutten trekken seizoenspersoneel aan, voornamelijk jonge Duitsers. Zij laten het drukke stadsleven achter zich en zien hun boerenleven in de bergen als een soort retraite. Zo krijgen Michi en Barbara Hettegger, van de Weissalm (1724 m), hulp van Steffi en Timo, een bloemschikster en een net afgestudeerd advocaat uit Stuttgart. Het contact is via internet tot stand gekomen en dat voelde meteen goed, dus kon het stel voor vier maanden overkomen.

Aan het eind van de dag, als de hut is gekuist en de dieren zijn verzorgd, gaat Steffi met Barbara naar de keuken en wordt Timor ober en barkeeper. Op het menu staat een ruw gerecht van aardappel, knödel en een schotel met stukken lam, koe en varken. Het toetje is Bauernkrapfen, een platte oliebol met jam. Het geheel wordt gelardeerd met grote glazen bier. Ook een huisgestookt wit bittertje met 42 procent alcohol vindt gretig aftrek. Terwijl de smaak toch echt iets wegheeft van zeepsop.

Als onder de gasten de stemming er flink inkomt, trekken Timo en Steffi zich even terug. Op een bankje buiten genieten ze van

het avondlicht achter de bergen. Wolkenflarden kleuren roze, een vliegtuig trekt een streep door de lucht, vanuit het bos klinkt de roep van een koekoek.

Caloriebom

Om 7 uur de volgende ochtend zoemen de eerste wekkers. Zware hoofden gaan naar buiten om naar het vroege zonlicht te kijken. Een paar uur eerder was de zonsopkomstwandeling afgelast vanwege bewolking, maar het weer kan snel omslaan in de bergen en inmiddels is het helder.

De boer en boerin zetten het ontbijt klaar op de tafel buiten. Hard brood, koffie, boter, honing en jam. Vanuit het dal is een beek te horen, van een grazige weide aan de overkant komt het geluid van koebellen. Als de stilte is opgetrokken en de gasten aanschuiven, komt boerin Barbara aan met een pan Muass, een mengsel van bloem, boter, suiker en appel. Een caloriebom zoals die zelden wordt geserveerd. Moet genoeg zijn voor de hele dag.

De wandelaars vullen hun bidons bij het waterbassin, trekken de schoenveters strak, smeren zich in, doen de rugzak om en gaan op weg. Ze zijn de eerste bocht bijna om als, volkomen onverwacht, een oerschreeuw de bergkalmte doorsnijdt. Een heldere, zuivere kries die tot in de verre omtrek te horen is. Het is de boerin, die op geheel eigen wijze afscheid neemt van haar gasten. ■

